

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte - Ursache Petru,

judecători – Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Alerguș Constantin și Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către avocatul Guțu Teodor în numele inculpatei Berladean Anjela, prin care solicită casarea deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, în cauza penală privind-o pe

Berladean Anjela XXXXXX, născută la 06.04.1972, originară și domiciliată în com. Vîsoca, r-nul Soroca.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.04.2015 – 28.04.2016;

Instanța de apel: 14.06.2016 – 01.11.2016;

Instanța de recurs: 27.01.2017 – 23.05.2017;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 aprilie 2016, Berladean Anjela a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și, condamnată în baza acestei legi la pedeapsă cu închisoare pe un termen de 11 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul financiar pe o perioadă de 5 ani.

În condițiile art. 84 alin. (1), (4) Cod penal, instanța de judecată a adăugat, parțial la pedeapsa de 11 ani aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2013. S-a stabilit cet. Berladean Anjela pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 13 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul financiar pe o perioadă de 5 ani.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de Hanganu Ivan și a fost dispusă încasarea din contul lui Berladean Anjela în beneficiul lui Hanganu Ivan cu titlu de prejudiciu material suma de 80000 euro sau, echivalentul în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM, la data executării.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că în perioada de timp anul 2012 până în luna septembrie 2013, cet. Berladean Anjela, acționând prin înțelegere prealabilă cu persoane nestabilite de organul de urmărire penală, având

scopul însușirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, având un plan bine premeditat, prin diferite metode de inducere în eroare, prezentându-se cu un alt nume ca cet. Rotaru Veronica, obținând încrederea lui Hanganu Ivan, sub pretextul că îl ajută pe ultimul să obțină un contract legal de muncă în S.U.A., cu un salariu avantajos, prin mai multe tranșe a însușit de la ultimul suma totală de 80000 euro, care conform cursului valutar al valutei euro față de leul moldovenesc stabilit de Banca Națională la 02 octombrie 2013 era de 17,6299, respectiv suma de 80000 euro constituie 1410392 lei, fapt confirmat prin recipisa emisă de prima la data de 02 octombrie 2013 cu obligația de a-i restitui până la data de 02 noiembrie 2013, după care obligațiile nu și le-a onorat, cauzând părții vătămate, Hanganu Ivan, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 1410392 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de avocatul Guțu Teodor în numele inculpatei Berladean Anjela, prin care a solicitat, casarea sentinței din 28 aprilie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata Berladean Anjela să fie achitată, invocând următoarele argumente:

- sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, pronunțată în privința inculpatei, este întemeiată pe declarațiile contradictorii ale părții vătămate – Hanganu Ivan și a martorilor - membrii familiei lui (soția) - Hanganu Anastasia și (fiul) Hanganu Denis. Alți martori a părții acuzării au fost subalternii lui Hanganu Ivan - (Lucoșciuc Victor, Matei Andrei, Capcelea Maria), cu care el a lucrat mai mulți ani împreună la combinatul de cerealiere din str. Uzinelor, 2, mun. Chișinău, care în instanța de judecată au declarat că, de la el Hanganu Ivan împrumuta bani, însă nu pe o perioadă mai mare de 1 lună (adică după scurgerea unei luni banii erau restituiți), ceea ce dă de bănuț că, Hanganu nu a dispus de sume de bani atât de mari și să fi fost înșelat de către inculpată de atâtea ori;

- la baza sentinței de condamnare a inculpatei Berladean Anjela la fel, au fost puse și declarațiile martorului Chirilovici Vladimir, care activează în funcția de colaborator al IP Centru, și care abuzând de obligațiile sale de serviciu (fără a avea o oarecare plângere de la Hanganu Ivan, dar deoarece sunt prieteni ori există alte interese între ei), au mers la inculpată, la domiciliul acesteia și cu amenințări, au impus-o pe ultima să scrie o recipisă, precum că, a împrumutat bani de la Hanganu Ivan în sumă de 80000 euro, fapt care în realitate nu a avut loc;

- nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare a inculpatei declarațiile martorului Plăcintă Violeta, cu care Berladean Anjela are un litigiu civil în instanțele de judecată și nu mai mult, care de fapt nici nu a putut face careva declarații de învinuire în legătură cu cazul pe care aceasta se învinuiește;

- în instanța de judecată partea vătămată Hanganu Ivan a făcut declarații contradictorii vis-a-vis de declarațiile făcute la etapa de urmărire penală. În instanța de judecată acesta a declarat că, cele mai mari sume de bani, pe care el i-a dat Angelei Berladean au fost: 30000 lei; 1000 euro; 16000 lei; 12000 lei; 10000 lei, pe când la etapa urmăririi penale în procesul-verbal de interogare a lui Hanganu Ivan în calitate de parte vătămată figurează sume de 35000lei; 40000 lei; 50 000 lei; 70000 lei; 100000 lei; 150000 lei și 200000 lei;

- a mai declarat partea vătămată că, a primit 3 credite de la Bancă, banii care au fost dați inculpatei, însă în materialele cauzei penale careva dovezi în acest sens acesta nu a prezentat nici organului de urmărire penală și nici instanței de

judecată, partea vătămată Hanganu Ivan a mințit și prin faptul, precum că, a avut 40000 euro, de existența și proveniența acestora fapt ce nu a fost confirmat;

- urmărirea penală după 30 noiembrie 2014 (f. d. 12, vol. I), a fost efectuată ilegal, deoarece nu există o ordonanță cu privire la prelungirea termenului de urmărire penală. Acest termen a fost întrerupt la 30 noiembrie 2014 și preluat după aceasta la 31 decembrie 2014, prin ordonanța din aceeași zi (f. d. 14, vol. I), fapt asupra căruia instanța de fond nu s-a expus;

- instanța de fond, la examinarea acestei cauze a depășit limita atribuțiilor sale și a admis acțiunea civilă a părții vătămate (care de fapt nici nu a fost înaintată de către partea vătămată Hanganu Ivan, o astfel de acțiune civilă în instanța de fond nici nu a fost pusă în discuție), și a încasat de la inculpata Berladean Anjela în beneficiul lui Hanganu Ivan 80000 euro sau echivalentul acesteia în lei moldovenești, după cursul oficial al BNM la data achitării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de avocat și menținută sentința fără modificări.

5. În motivarea deciziei sale instanța de apel, a menționat, că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpata Berladean Anjela a săvârșit infracțiunea incriminată, iar pedeapsa aplicată este legală, echitabilă și proporțională.

Instanța de apel a reținut că vina inculpatei Berladean Anjela, în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită prin următoarele probe cercetate în cadrul ședinței:

- declarațiile părții vătămate Hanganu Ivan;
- declarațiile martorului Hanganu Denis;
- declarațiile martorului Hanganu Anastasia;
- declarațiile martorului Lucoșciuc Victor,
- declarațiile martorului Capcelea Maria;
- declarațiile martorului Matei Andrei;
- declarațiile martorului Chirilovici Vladimir;

De asemenea, instanța de apel a conchis, că vina inculpatei Berladean Anjela, în săvârșirea infracțiunii incriminate, se mai dovedește prin materialele dosarului penal:

- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 30 mai 2014, prin care Hanganu Ivan a sesizat organele de drept despre comiterea infracțiunii de către Berladean Anjela și mărimea prejudiciului cauzat în sumă de 1424000 lei (f. d. 20, vol. I);

- cererea părții vătămate Hanganu Ivan din 28 aprilie 2014, prin care acesta a sesizat organele de drept despre comiterea infracțiunii și condițiile comiterii acesteia (f. d. 29, vol. I);

- procesul-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate din 09 iulie 2014 prin care acesta a comunicat despre datele de care dispune, despre relațiile dintre el și Berladean Anjela și mărimea prejudiciului cauzat (f. d. 38-40, vol. I);

- procesul-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate din 24 septembrie 2014 prin care acesta a comunicat despre datele de care dispune, despre relațiile dintre el și Berladean Anjela și mărimea prejudiciului cauzat (f. d. 42-43, vol. I);

- procesul-verbal de ridicare din 24 septembrie 2014, prin care a fost ridicat un CD cu înregistrările convorbirilor telefonice, întreținute de Hanaganu Ivan și inculpata Berladean Anjela (f. d. 45, vol. I);
- ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 24 septembrie 2014, prin care în calitate de corp delictiv la dosar a fost recunoscut și anexat CD- ul cu înregistrările convorbirilor telefonice (f. d. 46, vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 25 septembrie 2014, prin care a fost ridicată copia recipisei eliberată de Berladean Anjela la data de 02 octombrie 2013 lui Hanganu Ivan pe suma de 80000 euro (f. d. 48, vol. I);
- copia recipisei eliberată de Berladean Anjela la data de 02 octombrie 2013 lui Hanganu Ivan, prin care este consemnat faptul că, a împrumutat de la ultimul suma de 80000 euro, și se obligă să o restituie până la 02 noiembrie 2013 (f. d. 49, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului din 25 septembrie 2014 prin care este consemnat faptul că, examinării a fost expusă recipisa ridicată de la Hanganu Ivan, care a fost întocmită la 02 octombrie 2013, prin care se menționează că, Berladean Anjela a luat cu împrumut de la Hanganu Ivan suma de 80000 euro, pe care se obligă să o restituie până la 02 noiembrie 2013 (f. d. 50, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Lucoșciuc Victor din 24 iulie 2014, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre datele de care dispune și despre relațiile dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela (f. d. 52-53, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Capcelea Maria din 24 iulie 2014, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre datele de care dispune și despre relațiile dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela (f. d. 54-55, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Matei Andrei din 24 iulie 2014, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre datele de care dispune și despre relațiile dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela (f. d. 56-57, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Dubița Dumitru din 24 iulie 2014, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre datele de care dispune și despre relațiile dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela (f. d. 58-59, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Hanganu Anastasia din 28 iulie 2014, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre datele de care dispune și despre relațiile dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela (f. d. 60-61, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Hanganu Denis din 28 iulie 2014, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre datele de care dispune și despre relațiile dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela (f. d. 62, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Hanganu Anastasia din 24 septembrie 2014, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre datele de care dispune și despre relațiile dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela (f. d. 63, vol. I);

- procesul-verbal de audiere a martorului Placinta Violeta din 30 septembrie 2014, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre relațiile sale cu Berladean Anjela și faptul că ea tot a fost victimă a acțiunilor criminale ale acesteia (f. d. 64-65, vol. I);

- procesul-verbal de ridicare din 24 decembrie 2014, prin care este consemnat faptul că, de la Hanganu Ivan, a fost ridicată recipisa în original, întocmită de Berladean Anjela la data de 02 octombrie 2013, prin care se indică, că ultima a împrumutat de la primul suma de 80000 euro, pe un termen de până la 02 noiembrie 2013 (f. d. 132, vol. I);

- procesul-verbal de audiere a martorului Chirilovici Vladimir din 03 februarie 2015, prin care acesta, fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a comunicat despre datele de care dispune și despre relațiile dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela (f. d. 143-144, vol. I);

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate din 30 mai 2014 prin care acesta a comunicat despre datele de care dispune, despre relațiile dintre el și Berladean Anjela și mărimea prejudiciului cauzat (f. d. 156-157, vol. I);

- procesul-verbal de audiere a învinuitei Berladean Anjela din 17 noiembrie 2014, prin care ultima a recunoscut existența relațiilor între ea și Hanganu Ivan, și a făcut mențiunea despre un împrumut în sumă de circa 100000 lei, dar pe care l-ar fi împrumutat Hanganu Ivan de la ea, fapt care contravine datelor din ordonanța cu privire la scoaterea persoanei de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale din 30 septembrie 2014, prin care Gușan Ivan a fost scos de sub urmărire penală, unde, suma de 106000 lei, la care face referire inculpata, a fost prin recipisă primită de fapt, de ea, de la Hanganu Ivan (f. d. 162-163, vol. I);

- procesul-verbal de confruntare din 24 septembrie 2014, dintre Hanganu Ivan și Berladean Anjela, prin care ultima a refuzat să facă declarații în vederea combaterii argumentelor expuse de Hanganu Ivan (f. d. 167, vol. I);

- Raportul de expertiză grafologică nr. 1652 din 27 februarie 2015, prin care expertul criminalist a conchis că, manuscrisul și anume titlul „Recipisă”, fragmentul care se începe cu cuvintele „Eu Berladean Anjela” și se termină „... oblig să-i restitui în termeni ...” se termină „... conform legislației în vigoare”, din Recipisa din numele cet. Berladean Anjela din data de 02 octombrie 2013, au fost executate de cet. Berladean Anjela. Fragmentul manuscrisului: „Recipisa a fost scrisă în prezența mea; Hanganu Ivan” din Recipisa din numele cet. Berladean Anjela din data de 02 octombrie 2013, a fost executată de Hanganu Ivan (f. d. 172-175, vol. I);

- copia sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2013, potrivit căreia inculpata Berladean Anjela a fost recunoscută vinovată și condamnată în temeiul art. 190 alin. (5) și art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu numirea pedepsei definitive cu aplicarea art. 84 Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei. Astfel, instanța a constatat că, Berladean Anjela, la finele lunii octombrie 2008, având scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, intenționat, prin înșelăciune și abuz de încredere, având intenția unică, continua invocând lui Plascaru Ion faptul că, este însărcinată de la ultimul, sub pretextul că, are nevoie de un spațiu locativ, a însușit de la acesta bani în sumă de 2000 euro, care potrivit cursului oficial al Băncii Naționale 1 euro/15.50 lei, constituie 31000 lei, de asemenea sub pretextul că, are nevoie de mobilier (un pat și un covor) în

eventualul apartament, tot de la victimă a însușit suma de 7000 lei, tot ea motivând că, nu mai dorește să păstreze copilul și are nevoie de bani pentru avort, a însușit bani în sumă de 9750 lei, ulterior tot ea mințindu-l pe Plascaru Ion, precum că, activează în calitate de contabil șef la BC „Vicotria bank” pentru al favoriza pe ultimul, în fața directorului băncii în acordarea unui credit, periodic sub pretextul procurării unor cadouri pentru director cât și pentru membrii familiei acestuia a însușit bani în valoare de 96900 lei. Ulterior sub pretextul că, copilul pe care îl poartă este mort și are nevoie de intervenție chirurgicală a însușit bani în valoare de 2500 euro, care conform cursului oficial al BNM (1 euro/15,50 lei) constituie 38750 lei. Tot ea, la 07 mai 2009, aproximativ pe la ora 12.00 min., aflându-se la domiciliul lui Plascaru Ion, amplasat pe str. Pentu Zadnipru, 15, ap. 65, mun. Chișinău, intenționat, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod tainic din gențuța ultimului a sustras bani în sumă totală de 45000 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu considerabil în valoare de 45000 lei (f. d. 86-91, vol. I).

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatei Berladean Anjela și le-a calificat drept o metodă de apărare în scop de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa penală pentru fapta comisă și această versiune nu coroborează cu celelalte probe. Instanța de apel a considerat constatările instanței de fond obiective și corecte, iar alegațiile părții apărării nu au putut fi reținute, deoarece sunt combătute integral de către probatorul examinat.

Instanța de apel a reținut că personalitatea inculpatei Berladean Anjela, care nu este la prima abatere de la lege, are aptitudini psihologice excepționale, care determină victimele, exclusiv de gen masculin, prin care cucerește încrederea, înșelându-i și abuzând de aceasta, metodă prin care le dobândește ilegal bunurile și alte obiecte de preț.

Nu a putut reține instanța de apel nici argumentele părții apărării precum, că la baza sentinței de condamnare prima instanță a pus declarațiile martorilor care lucrau împreună cu partea vătămată și care urmau a fi apreciate critic de către instanța de judecată, deoarece acești martori au indicat că Hanganu Ivan, împrumuta de la ei bani, ceea ce denotă că nu dispunea de sume mari de bani. Martorii părții acuzării au indicat că Hanganu Ivan împrumuta bani pentru a-i da persoanei cu numele „Veronica”, mai mult ca atât martorii Capcelea Maria, Matei Andrei, Chirilovici Vladimir, Lucovșciuc Victor au menționat că persoana cu numele „Veronica” venea săptămânal la Hanganu Ivan, iar ultimul îi transmitea bani pentru diferite motive.

Instanța de apel nu a reținut nici argumentul părții apărării precum, că inculpata Berladean Anjela a fost impusă să semneze recipisa că ultima a împrumutat de la Hanganu Ivan suma de 80000 euro, dat fiind faptul, că inculpata Berladean Anjela nu a contestat legalitatea acesteia, nu a solicitat anularea acesteia, iar comiterea actelor de escrocherie față de partea vătămată Hangan Ivan este dovedită și prin alte mijloace de probă examinate în instanța de fond și apel.

Instanța de apel n-a admis și n-a reținut argumentul părții apărării, că, declarațiile părții vătămate, cât și a martorilor sunt părtinitoare, deoarece declarațiile acestora sunt consecutive, coroborează și se completează, mai mult ca atât martorii au depus declarații atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința instanței de judecată sub jurământ.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpata Berladean Anjela nu echivalează cu achitarea acesteia, deoarece, în opinia instanței de apel, în cursul judecării cauzei au fost prezentate probe în sprijinul învinuirii care dovedesc cu certitudine vinovăția ei în comiterea infracțiunii incriminate, iar poziția inculpatei se apreciază ca o metodă de apărare și ușurare a situației în care se află.

În aceste sens instanța de apel a dat o apreciere critică declarațiilor inculpatei precum că, ea n-a săvârșit infracțiunea incriminată, deoarece acestea sunt contradictorii și nu coroborează cu probele administrate, care combat integral alegațiile părții apărării, iar prin aceste argumente ea urmărește scopul de-a evita răspunderea și pedeapsa penală pentru fapta săvârșită.

Astfel, instanța de apel a conchis, că în dosar au fost administrate suficiente probe, care coroborând între ele, în cumul confirmă pe deplin vinovăția inculpatei, iar utilitatea și veridicitatea acestora nu trezește careva îndoieli.

Instanța de apel a considerat că argumentele indicate în apelul avocatului nu pot fi reținute ca temei justificativ de casare a sentinței contestate, deoarece împrejurările în care inculpata a săvârșit infracțiunea au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei.

De asemenea instanța de apel a conchis că, acțiunile de urmărire penală în cauza penală examinată au fost efectuate în strictă corespundere cu legislația, și la examinarea cauzei în prima instanță au fost respectate rigorile legale.

În opinia instanței de apel, prima instanță la aprecierea modului și a măsurii de pedeapsă a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, personalitatea infractorului, de circumstanțele atenuante și agravante.

6. Împotriva deciziei instanței de apel la 27 decembrie 2016, în termen, a declarat recurs ordinar avocatul Guțu Teodor în numele inculpatei Berladean Anjela, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri prin care Berladean Anjela să fie achitată.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- nu a fost demonstrată vinovăția inculpatei Berladean Anjela;
- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- atât prima instanță cât și instanța de apel au înserat în textul motivat al sentinței și deciziei declarațiile părții vătămate și a martorilor, care au fost făcute la urmărirea penală și nu în cadrul ședinței de judecată. Mai mult decât atât aceste declarații n-au fost verificate în ședința instanței de apel prin citirea lor în ședința de judecată;

- instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului apelului cu privire la faptul că la materialele cauzei lipsește o ordonanță de prelungire a termenului de urmărire penală;

- instanța de apel nu s-a expus și asupra motivelor admiterii acțiunii civile, în condițiile când o asemenea acțiune n-a fost înaintată de către partea vătămată.

În rest recurentul - avocatul Guțu Teodor, a invocat în recurs aceleași motive care au fost indicate și în cererea de apel (pct. 3 din prezenta decizie).

7. Procurorul și partea vătămată Hanganu Ivan au depus referință privind opinia lor asupra recursului declarat, pledând pentru declararea inadmisibilității

acestui ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

8. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Avocatul invocă în recursul declarat temeii de drept prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiiuri: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Conform art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a

fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă un temei de casare.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat și de recurent, și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*”, din următoarele considerente.

Astfel, Colegiul lărgit reține că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat în apelul avocatului Guțu Teodor în numele inculpatei Berladean Anjela (f. d. 227 - 229, vol. II), în care a indicat că:

„ancheta preliminară la etapa urmăririi penale după 30 noiembrie 2014 (f. d. 12, vol. I), a fost efectuată ilegal, deoarece nu există o ordonanță cu privire la prelungirea termenului de urmărire penală. Acest termen a fost întrerupt la 30 noiembrie 2014 și preluat după aceasta la 31 decembrie 2014, prin ordonanța din aceeași zi (f. d. 14, vol. I), fapt la care instanța de fond nu a reacționat”.

În acest sens Colegiul penal menționează, că instanța de apel în decizia atacată nu s-a expus asupra acestui argument, limitându-se doar în a indica că acțiunile de urmărire penală în cauza examinată au fost îndeplinite în strictă corespundere cu legislația, fapt ce este apreciat de către instanța de recurs drept o motivare superficială și insuficientă.

Astfel, Colegiul penal consideră, că instanța de apel nu a ținut cont de practica judiciară constantă, care menționează, că partea descriptivă a deciziei se începe cu expunerea succintă a faptelor de săvârșirea cărora inculpatul este declarat vinovat sau a învinuirii sub care a fost pus, apoi se expune fondul apelului, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare. În continuare în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Colegiul penal reiterează că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei* (2003) §37, *Kuznetsov și alții c. Rusiei* (2007) §85).

Colegiul lărgit mai invocă că la pronunțarea asupra motivelor din apel, instanța de apel urmează să țină cont de jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van*

de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

De asemenea Colegiul lărgit reține că potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 01 noiembrie 2016 (f. d. 3 - 7, vol. III) au fost date citirii declarațiile părții vătămate Hanganu Ion depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 29, vol. I), declarațiile martorului Lucovșciuc Victor depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 32, vol. I), declarațiile martorului Matei Andrei depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 33, vol. I), declarațiile martorului Dubița Dumitru depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 34, vol. I), declarațiile audierii suplimentare a părții vătămate Hanganu Ion depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 38 - 40, vol. I), declarațiile martorului Lucovșciuc Victor depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 52 - 53, vol. I), declarațiile martorului Capcelea Maria depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 54 - 55, vol. I), declarațiile martorului Dubița Dumitru depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 58 - 59, vol. I), declarațiile martorului Hanganu Anastasia depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 60 - 61, vol. I), declarațiile martorului Hanganu Denis depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 62, vol. I), declarațiile martorului Hanganu Anastasia depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 63, vol. I), declarațiile martorului Plăcintă Violeta depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 64 - 65, vol. I), declarațiile martorului Chirilovici Vladimir depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 143, vol. I), declarațiile părții vătămate Hanganu Ion depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 156 - 157, vol. I).

Astfel, Colegiul lărgit atestă, că instanța de apel a dat citirii declarațiilor martorilor *depuse în cursul urmăririi penale*, fără a verifica și a se expune în mod legal asupra declarațiilor făcute de către partea vătămată, martori *în cadrul ședințelor de judecată* și în așa mod instanța de apel nu s-a expus în modul prevăzut de lege asupra argumentelor apărării privind contradictorialitatea declarațiilor, în special, ale părții vătămate Hanganu Ion.

Colegiul penal atestă, că, deși în recursul depus avocatul solicită achitarea inculpatei Berladean A., însă acesta nu indică temeiul de drept de casare a deciziei instanței de apel, nici temeiul de drept de achitare a acesteia, astfel nemotivându-și solicitările, de aceea instanța de recurs nu se va expune asupra acestei solicitări.

Lipsită de careva motivare este și indicarea în textul recursului a invocării temeiului de casare prevăzut la *pct. 12)* alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, de aceea Colegiul penal lărgit nu se va expune nici asupra acesteia.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prevăzute de pct. 6 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, iar, ținând cont de faptul, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei Curtea de Apel Chișinău urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont

de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Guțu Teodor în numele inculpatei Berladean Anjela, casează total decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016 privind-o pe **Berladean Anjela XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la **22 iunie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Moraru Petru